

Sygn. akt VIII U 513/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 lutego 2016 r. **nr** (...) SP- (...) 5 (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej, poczynając od 1 lutego 2016 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt. VIII U 513/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lutego 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. K. prawa do emerytury górniczej z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887), ponieważ nie udowodnił on wymaganego okresu 25 lat pracy górniczej, a jedynie 24 lata, 5 miesięcy i 2 dni takiej pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie do pracy górniczej okresu jego zatrudnienia od 15 listopada 1991r. do 31 lipca 1992r. na stanowisku inspektora technicznego w Ośrodku (...), a także okresów zatrudnienia od 1 do 28 lipca 1986r., od 3 do 28 sierpnia 1987r. i od 4 do 30 lipca 1988r., kiedy to w trakcie odbywania studiów, w trakcie wakacji letnich, zatrudniał się na jednomiesięczne okresy jako pracownik niewykwalifikowany pz.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując swoje stanowisko zajęte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podkreślił, że nie zaliczył do pracy górniczej spornego okresu, gdyż stanowisko to nie zostało

wymienione w załączniku nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa i dozoru ruchu pod ziemią i kopalniach siarki, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. Organ wskazał także, iż odwołujący nie przedłożył za ww. okres wykazu zjazdów pod ziemię pomimo, iż organ zwracał się o jego dostarczenie w piśmie z dnia 15 października 2015r.

Sąd ustalił, co następuje :

Odwołujący z dniem (...) ukończył 50 lat życia, nie jest członkiem OFE, nie udowodnił jednak 25 lat pracy górniczej lub równorzędnej, a jedynie 24 lata, 5 miesięcy i 2 dni takiej pracy.

W dniu 15 listopada 1991r. ubezpieczony rozpoczął pracę na stanowisku inspektora technicznego pod ziemią w Ośrodku (...) w B., co potwierdza umowa o pracę z dnia 13 listopada 1991r. Ośrodek (...) stanowił wyodrębnioną komórkę kopalni, która wykonywała pracę dla KWK (...), a także innych kopalni. Ubezpieczony został zatrudniony na oddziale zabezpieczeń elektrycznych. W praktyce zatrudnienie na stanowisku inspektora technicznego pod ziemią miało na celu przygotowanie pracownika do objęcia stanowisk dozoru, poczynając od dozorczy. Bezpośrednim przełożonym ubezpieczonego był kierownik oddziału. Ubezpieczony pracował na jednej zmianie i w spornym okresie był przede wszystkim przygotowywany do pracy na stanowisku dozoru. Praca ubezpieczonego polegała na sprawdzaniu zabezpieczeń elektrycznych maszyn i urządzeń zarówno pod ziemią jak i na powierzchni. Skarżący nie zjeżdżał pod ziemię codziennie, jednak co najmniej przez połowę dniówek w miesiącu, gdyż takie były wymogi dotyczące tego stanowiska. Zdarzały się okresy, w których odwołujący zjeżdżał pod ziemię przez cały miesiąc. W dniówki, w które odwołujący zjeżdżał pod ziemię przepracowywał pod ziemią całą zmianę. Ubezpieczony wykonywał pracę w zespole, miał przydzielonego opiekuna - pracownika z uprawnieniami do prac elektrycznych. Przed przystąpieniem do sprawdzenia zabezpieczeń skarżący przeglądał dokumentację poszczególnych urządzeń. Odbywało się to zwykle w tym miejscu, w którym dane urządzenie było zainstalowane. Komórka (...) miała swoją siedzibę na terenie kopalni w odrębnym budynku. Ubezpieczony nie miał ściśle wyznaczonego miejsca pracy, tzn. pracował na terenie całej kopalni. Przebierał się z łaźni, korzystał z przyrządów pomiarowych opiekuna. Skarżący wykonywał tę pracę także na terenie KWK (...) oraz innych kopalni (...). Praca świadczona przez ubezpieczonego na terenie wszystkich kopalń była taka sama – pracował on częściowo na dole, częściowo na powierzchni, przy czym ponad 70% urządzeń elektrycznych znajdujących się w kopalni umiejscowionych jest pod ziemią. Zjazdy pracowników (...) były ewidencjonowane w tzw. książce gości. Praktyka taka miała miejsce zarówno w KWK (...) jak i w innych kopalniach, w których pracę świadczyli inspektorzy techniczni. Praca wykonywana przez odwołującego była w istocie równorzędna z pracą dozorczy pod ziemią, jednakże zakład pracy nie wydał w tym przedmiocie żadnego zaświadczenia. Odwołujący wykonywał tę pracę do 31 lipca 1992r. co wynika ze świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 21 kwietnia 2015r. Organ rentowy odmówił zaliczenia powyższego okresu pracy do okresu pracy górniczej pod ziemią w rozumieniu art. 50c ustawy o FUS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków A. K. i J. S., przesłuchania odwołującego, akt osobowych świadków oraz odwołującego, a także akt organu rentowego.

Odwołujący nie przedłożył w sprawie dokumentu stanowiącego dowód jego pracy pod ziemią, a to tzw. listy zjazdów w okresie spornym. Sąd wziął jednak pod uwagę, iż w późniejszych okresach ubezpieczony w dalszym ciągu świadczył pracę tego samego rodzaju, tzn. polegającą na dokonywaniu przeglądów maszyn elektrycznych znajdujących się w znacznej części pod ziemią, na rzecz różnych kopalni (m.in. B., P., B., K., B.) co zostało potwierdzone odpowiednimi zaświadczeniami wystawionymi przez (...) B. (dowód w aktach organu rentowego) dokumentującymi zjazdy odwołującego pod ziemię. Ponadto, za takim charakterem pracy skarżącego przemawia także fakt poddania go przez pracodawcę badaniom pod kątem pracy pod ziemią. W związku z powyższym Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego odnośnie charakteru jego pracy oraz faktu świadczenia tej pracy pod ziemią przez co najmniej połowę dniówek w miesiącu, tym bardziej, iż fakty te znajdują potwierdzenie również w zeznaniach świadków oraz przedłożonych dokumentach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887 ze zm.).

Według treści art. 50a ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Po myśli art. 50c ust. 1 pkt 1 ustawy, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu.

Natomiast stosownie do art. 50b ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był charakter pracy odwołującego, w spornych okresach, bowiem organ rentowy odmówił mu ich zaliczenia jako pracy górniczej.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony w powyższym okresie spornym wykonywał pracę zarówno na powierzchni jak i pod ziemią.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 03 marca 2011r. (sygn. akt II UK 297/10 LEX nr 817534) w przypadku wykonywania pracy mieszanej (to jest pod ziemią i na powierzchni) praca ta stanowi pracę górniczą, jeżeli jest wykonywana pod ziemią co najmniej przez połowę dniówek roboczych w miesiącu, obliczanych w stosunku do czasu pracy obowiązującego w myśl zasad kodeksu pracy (por. również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.05.1989r. sygn. akt II URN 34/89).

Zatem dla zaliczenia spornego okresu pracy ubezpieczony musiałby wykazać, iż wykonywał ją pod ziemią przez co najmniej połowę dniówek roboczych w miesiącu, to jest przeciętnie kilkanaście dni w miesiącu, gdyż stosownie do §31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz.49 ze zm.), po dniu 1 stycznia 1981r. za miesiąc przyjmuje się 22 dniówki robocze.

W wyniku przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego Sąd uznał ten fakt za udowodniony z powodów wyżej opisanych. Wykazano bowiem, iż w czasie zatrudnienia od 15 listopada 1991r. do 31 lipca 1992r. odwołujący przygotowując się do pełnienia funkcji dozorca świadczył pracę pod ziemią w wymiarze co najmniej połowy dniówek w miesiącu, dokonując kontroli i przeglądów urządzeń elektrycznych. Powołani w sprawie świadkowie którzy byli jego bezpośrednimi przełożonymi i współpracownikami, potwierdzili taki charakter jego pracy w tym okresie. Sąd

miął również na uwadze, treść umowy zawartej z ubezpieczonym w dniu 13 listopada 1991r., zgodnie z którą został zatrudniony jako pracownik pod ziemią.

Po doliczeniu do okresów pracy górniczej w wysokości 24 lat, 5 miesięcy i 2 dni okresu spornego w niniejszej sprawie wynoszącego 8 miesięcy i 16 dni odwołujący spełnia warunek posiadania 25lat pracy górniczej pod ziemią, a tym samym spełnia on wszystkie wymogi konieczne do przyznania emerytury górniczej z art. 50a ustawy o FUS.

W świetle wyżej opisanych wniosków bez znaczenia w niniejszej sprawie jest wskazane przez organ rentowy zarządzenie z dnia 23 grudnia 1994r., bowiem praca wykonywana przez skarżącego podlega ocenie z punktu widzenia przepisów o pracy górniczej pod ziemią w rozumieniu ustawy o FUS.

Reasumując powyższe rozważania należało uznać, że w spornym okresie ubezpieczony wykonywał pracę górniczą, o której mowa w art. 50c, ust. 1, pkt 1 i 5 ustawy emerytalnej, a zatem Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił skarżoną decyzję przyznając skarżącemu prawo do emerytury górniczej poczynając od 1 lutego 2016r.

(-) SSO Grażyna Łazowska